

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 4 - שנת תשפ"ו גיליון "זירא" - יז' מרחשוון תשפ"ו, 8 לנובמבר 2025.

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "זירא" - "התנערי מעפר קומי"

כוחה של שפת הסיפור הוא לא רק בדיבור אלא גם בשתיקה, בהפסקות וברוחים. שתיקת הדובר או שתיקת המספר. שתיקה המכסה ומעלה תהיות וסימני שאלה.

כך הדבר גם בפרשתנו, כאשר לוט ואשתו נמלטים מסדום ואזהרת המלאכים מלווה אותם: "אַל תִּפְּיטוּ אַחֲרֵיהֶם" (בראשית יט, יז). והנה אשתו של לוט עברה על אזהרה זו: "וַתִּבֶּט אֶשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתִּהְיֶי נָצִיב מֶלֶח" (בראשית יט, כו). הכתוב שותק משהו, ואינו יורד לעומק חומרתו של החטא. האם מבט חטוף לאחר מצדיק עונש שכזה?!

חז"ל במדרש מסבירים שחטאה של אשת לוט היה אחר לגמרי. היא היתה סדומאית מלידה ולכן כשלוט בעלה הכניס את האורחים-מלאכים לביתם בניגוד למנהג המקום, היא רצה להלשין על כך לשכנותיה ברמיזה. הלשנה שהביאה להתקפה רבתי על ביתם.

רבי יצחק אמר שחטאה במלח. באותו הלילה שבאו המלאכים אל לוט מה היא עושה? הולכת אל כל שכינותיה ואומרת להן תנו לי מלח שיש לנו אורחים. והיא מכוונת שיכירו בהן אנשי העיר, על כן ותהי נציב מלח (בראשית רבה (וילנא) פרשת זירא פרשה נא).

מן הדברים עולה כי חטאה האמיתי של אשת לוט היה חטא ההלשנה וההסגרה. ואילו ההבטה אחורה היתה כנראה רק הסיבה הטכנית שבגינה העונש הופעל. ודברי המדרש רמוזים בפסוק "וַתִּהְיֶי נָצִיב מֶלֶח" - שחטאה במלח. החיפוש אחר המלח שימש לה גם תירוץ לצאת מן הבית וגם אמצעי לרמוז לחברותיה על בואם של האורחים.

אולי ניתן לראות בהבטה לאחר של אשת לוט, לא רק סיבה טכנית אלא מעין תנועה סמלית של געגוע אל שורשי הרשע. של חוסר רצון להתנתק מן המורשת של 'מידת סדום'. ראשה וליבה בסדום, למרות שסדום נענשת כעת על חטאיה ואילו היא זוכה להינצל ולצאת. וכך, ההבטה לאחר איננה רק מעשה טכני, אלא ביטוי עמוק לקושי לעזוב את דרכה של סדום.

כך הפכה אשת לוט לסמל של קיבעון וקיפאון ושל חוסר תיקון ושינוי. על כך כתב דויד חברון בשירו **אשת לוט** (מילים ולחן). **שיר משנה תודעה** הקורא לכל אחד מאיתנו - לא להישאר נציב מלח. להשתחרר מן התקיעות של העבר ולנוע קדימה, מבלי להביט לאחור.

הי אל תסתכלי לאחור

תני לעתיד לשלט

אל תהיי אשת לוט...

וגם אם הכל סדום ועמרה

והיום הזה מרגיש נורא

אל תקפאי במקום

ותמשיכי לזרם

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

בנימה אקטואלית אוסיף, כי לאחר שנתיים של מלחמה קשה, אנו נמצאים ב"ה בתקופה של שיקום עם הפנים לעתיד. יש חטופים ששחררו, ויש אלמנות שהתחתנו ויש פגועים שהשתקמו. העבר - את חלקו אנחנו מנסים לשכוח ואת חלקו אנחנו מנסים לזכור ולהחיות ולחיות מכוחו. אבל התנועה היא קדימה, **קימה, התעוררות והתנערות** - אל עבר השינוי וההתחדשות.

בל ניתקע במקום כנציבי מלח...

"הן עם פלביא יקום" (במדבר כג, כד).

"התנערי מעפר קומי" (מתוך הפיוט "לכה דודי").

הפרכת שבת פרשת ואתפילה ליוצא

אשה רוס

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**